

TOURISMED

Fishing Tourism for a Sustainable Development in the Mediterranean area

Deliverable 3.4.9: Pilot Testing Report

Pilot tests developed in East and South Attica, Greece

December, 2018

Document Information Summary	
WP:	WP3 – Testing
Activity:	Activity 3.4: Testing the fishing tourism business model
Deliverable Number:	3.4.9
Deliverable Title:	Pilot Testing Report
Partner responsible:	PP10 Valenciaport Foundation
Participants:	PP4 – University of Piraeus Research Centre
Project website	www.interreg-med.eu/tourismed
Status:	Final

Table of contents.

Introduction	4
Planned activity	4
Pilot tests developed	11
Overall description.....	11
Key figures	12
Summary of the pilot tests carried out	12
Evaluation results.....	15
The vision of tourists.....	15
The perception of fishermen and local partners	18
Main findings.....	18
Annex I Brochures, roll-up banners, posters	19
Annex II Itinerary guides	27
Annex III Videos - spots	33
Annex IV Virtual Reality technology.....	33
Annex V newspapers.....	36
Annex VI Interpretative panels	38
Tourist agent Karystia Travel	39
Tourist agent Anna Douli.....	40
Tourist agent Sea Air Land Travel	41
Tourist agent Togias Travel	42
Tourist agent Mamalis Travel.....	43

Introduction

TOURISMED aimed at testing and transferring a fishing tourism business model in coastal areas of Italy, Cyprus, Greece, Albania, France and Spain, as a tool to promote sustainable fishing tourism and to foster the preservation of the marine environment and the traditional fishing culture across the Mediterranean Sea.

Within the framework of the Work Package 3, referred to the testing of the fishing tourism business model, the project foresees the elaboration of a report on the pilot tests implementation in order to have a tool available to assess them and obtain conclusions able to improve both the performance of the activity at local level and the business model elaborated within the project.

The aim of this report is thus to collect the conclusions from the evaluation of the pilot tests developed in in East and South Attica (Greece) as an input to improve the business model (both at local and at project scale) in the project's refinement phase.

Planned activity

Since the beginning of the implementation of the pilot testing phase, local and regional stakeholders have asked to take part to a specific Focus Group. Within it, several key actors have been involved, such as:

- Department of Fisheries of Regional unit of East Attica (authority realizing permissions for fishermen)
- Rafina local association of artisanal fishermen
- Attica association of restaurants
- Local association of Marikes coastal zone – Nireas association (Marikes beach is located in Rafina)
- 1st Rafina high school representative involving school to protection of maritime environment, walking trips and paths and owner of historic files from Rafina fishermen

Several co-planning and coordination meetings were organised on the ground. As partner of the project, University of Piraeus played the role of territorial facilitator and supervisor, also providing technical and specific support.

At methodological level, the Pilot Testing Methodological Guidelines (D.3.1.4) provided several important inputs that guided the whole planning phase as well as the implementation and communication phases.

Following steps were followed:

Planning

1. Organisation of co-planning meetings (1st Focus Group Meeting 08/10/2017, unofficial meetings with local fishermen, meeting of the Group on 10/07/2018 and 28/08/2018).
2. Gathering information from fishermen and discussions about TOURISMED pilot project in view of the deliverable 3.2.1 Feasibility Study Report.
3. Gathering information from fishermen and discussions about fish trips and other itineraries in view of the deliverable 3.4.11 Itinerary Guide: in total 3 itineraries have been finalized (1 fish trip in East Attica, 1 fish trip in South Attica, 1 environmental trip in East Attica) and each of them has resulted in 2 itinerary guides, one in Greek and one in English language.
4. Finalising necessary equipment for each vessel and completing the process of offers and getting the equipment.
5. Finalising specifications for an innovative technology that can be used for promotion of fishing tourism business model: virtual reality videos and specific glasses for the user to view the videos and feel like he is on the vessel participating in the fish trip or underground water or visiting cultural and natural landmarks of the case study.
6. Training courses (in the framework of 3.3 Transferring knowledge) took place in November 2018 where all the practical details of the pilot test have been finalized.
7. Evaluation questionnaires have been slightly modified from the general TOURISMED questionnaires in order to be delivered to tourists in Greek and in English language.

Photos of the various meetings with members of the Greek focus groups

Photos from the training courses

Implementation

1. Fishing tourism trials in East and South Attica in November 2018
2. Evaluation of the fishing tourism trials in November and December 2018

Communication

1. Printed communication material (roll-up banners; 2 types of brochure; interpretative panels; itinerary guides)
2. Spots promoting TOURISMED and the study area:
 - a. What is TOURISMED
 - b. Fishing trip
 - c. Valanaris stream
3. Virtual reality spots depicting fish trips, traditional fishing methods, underwater marine environment, cultural and natural landmarks of the study area:
 - a. Fishing Trip
 - b. Fishing with longline
 - c. Diving in Rafina's marinas
 - d. Dropping net
 - e. Gathering net
 - f. Rafina Port Tour
 - g. Religious Tour
 - h. German fortifications
 - i. Triglia House – Folklore museum
4. Promotion of fishing trips
 - a. Local tourist agents

- b. Local restaurants
- c. Fishermen
- 5. Transferring the fishing tourism business model and promoting economic operators participating in the pilot test in the 5th International Athens Tourism Expo – exhibition that took place on 7th – 9th December.

Images from 5th International Athens Tourism Expo

Major changes

In the first meetings of the Focus group more fishermen were interested in participating in the pilot tests. Though, only 4 of them were activated and deeply engaged to the entire planning of the fish trips and the adoption of the fishing tourism business model.

A major drawback for our case study, East Attica and Rafina, was the tremendous fire that took place in July 2018 in Rafina and in East Attica. Not only fishermen were totally involved in issues of safety and protection of their families and their properties, but all of our initially planned participating vessels helped to save people suffering from the fires in July 2018 by transporting them to a safe land via the sea. This caused a delay for our fishermen since they had to repair their vessels in order to be properly functional again.

Pilot tests developed

Overall description

In order to carry out the pilot fishing tourism's activity in Attica, University of Piraeus Research Centre (UPRC) cooperated with external experts in order to cover the fuel costs and in order to accompany all the fish trips with a person familiar with English language.

Pilot tests were carried out in 2 areas of Attica Region, in East Attica (Rafina and Nea Makri) and in South Attica (Zea). It was initially planned to realize fish trips in Aigina island too, close to Piraeus, but the fisherman could not finally attend the pilot test.

The five vessels/fishermen that were planned to participate in the pilot tests were:

- Vessel 'Sofia-Rania' owned by Mr. Koutelias Panagiotis in Rafina, East Attica.
- Vessel 'Armenistis' owned by Mr. Athinaios John in Nea Makri, East Attica.
- Vessel 'Timios Stavros' owned by Mr. Viliotis Giorgos in Zea, South Attica.
- Vessel 'Valantis Rallis' owned by Mr. Rallis Loukas in Zea, South Attica.
- Vessel 'Nikos' owned by Mr. Chorianopoulos Nikos in Aigina island, South Attica.

The last vessel located in Aigina did not finally participate to the pilot tests; the fisherman did not eventually attend the training course (activity 3.3) and there was lack of direct communication with the UPRC team.

In addition, 4 tourist agents, 2 restaurants and 1 hotel participated in the pilot test. The economic operators also participated in the focus group of Greek case study and they also attended the training seminars. In view of the pilot tests, they were activated in the dissemination of the fishing tourism activity in East Attica by 'advertising' this new activity in their area and by explaining practical details to tourists visited their restaurant/tourist agency/ hotel prior to the fish trips. They are prepared to host the new tourists – customers that they will try a fishing trip in summer 2019 and in the forthcoming years, and they will be willing to cook their own fish catch. They are all located in East Attica:

- Travel agent Douli Rafina Travel, owned by Mrs Douli Anna
- Travel agent Sea Air Land Travel, owned by Mrs Kountouri Stavroula
- Travel agent Crete4u, owned by Mr. Prasinos Giannis
- Travel agent Togias Travel, owned by Mrs Togias Nikos
- Oceanis Restaurant, owned by Mr. Daveronnis Ioannis
- Seirines Restaurant, owned by Mr. Chalkiotis Alkiviadis
- Hotel Pikermi, owned by Mr. Mitsakis Dimitrios

The fish trips took place on 24th to 26th of November. Due to the limited time, the fish trips were minimized in duration; the business model in Greece planned fish trips of 4

or 7 hours, but for the pilot fish trips the duration was changed to 2 and 3 hours. In this way each of the 4 vessels had the chance to realise 4-6 fish trips during the 3 days: 2 trips per day starting at 07:30 and at 11:30 in the morning. The vessel 'Armenistis' in Makri, East Attica hold 8 fish trips during the 3 days, since the tourists were willing to attend in any time of the day (07:30, 11:30, 15:30). In total 25 fish trips were realized.

Key figures

The pilot test in numbers:

- 4 fishermen participated
- 3 marinas were the starting point of fish trips (Rafina, Nea Makri, Zea)
- 1 local fishermen association involved
- 10 local economic operators were involved (2 restaurants, 1 hotel, 7 travel agents)
- 25 fish trips have been realized but with reduced duration than the planned ones
- 151 tourists have participated

Summary of the pilot tests carried out

Vessel Name: Sofia-Rania Port: Rafina Size: 9m - 3,2m Vessel Type: Fishing Max. number tourists on board: 8					
Pilot test date	Departure time	Arrival time	Number of participants	Any comment/remark	
24/11/2018	07:30	10:30	6	-	
24/11/2018	11:30	14:30	8	-	
25/11/2018	07:30	10:30	6	-	
25/11/2018	11:30	14:30	8	-	

26/11/2018	07:30	10:30	6	-
26/11/2018	11:30	14:30	6	-
Vessel Name: Armenistis Port: Nea Makri Size: 11m - 3,8m Vessel Type: Fishing Max. number tourists on board: 8				
Pilot test date	Departure time	Arrival time	Number of participants	Any comment/remark
24/11/2018	07:30	10:30	8	-
24/11/2018	11:30	14:30	8	-
24/11/2018	15:30	18:30	6	-
25/11/2018	07:30	10:30	8	-
25/11/2018	11:30	14:30	8	-
25/11/2018	15:30	18:30	6	-
26/11/2018	07:30	10:30	6	-
26/11/2018	11:30	14:30	6	-
Vessel Name: Valantis Rallis Port: Marina Zeas Size: 8,6m - 3,26m Vessel Type: Fishing Max. number tourists on board: 8				
Pilot test date	Departure time	Arrival time	Number of participants	Any comment/remark

date	time	time	participants	
24/11/2018	07:30	10:30	6	-
24/11/2018	11:30	14:30	6	-
25/11/2018	07:30	10:30	5	-
25/11/2018	11:30	14:30	5	-
26/11/2018	07:30	10:30	4	-
26/11/2018	11:30	14:30	4	-
Vessel Name: Timios Stavros Port: Marina Zeas Size: 6,75m - 2,40m Vessel Type: Fishing Max. number tourists on board: 6				
Pilot test date	Departure time	Arrival time	Number of participants	Any comment/remark
24/11/2018	07:30	10:30	4	-
24/11/2018	11:30	14:30	6	-
25/11/2018	07:30	10:30	5	-
25/11/2018	11:30	14:30	6	-
26/11/2018	07:30	10:30	4	-

Evaluation results

The vision of tourists

Port: East Attica (Rafina and Nea Makri), South Attica (Zea)		
Activity: <p>The majority of tourists attended fish trips and participated only in sailing and fishing activity. They tourists were informed about the option to visit a restaurant after the fish trip and have their fish catch cooked, but they did not finally follow this plan mainly due to the reason that the fish trip was free for this time and due to the fact that the restaurants could not cooperate well with the fishermen for the 3 days of the pilot fish trips; there was no time for the fishermen to visit the restaurants with the tourists, since they had to realise 2 to 3 fish trips per day. The majority of tourists declared that next time they will follow the whole day activity and visit one of the restaurants involved in the business model.</p> <p>Some of the tourists in East Attica also tried the ‘walk – discover-learn’ natural and historical tour UPRC had planned. After the fish trips were over, they examined the environmental trip guide UPRC had distributed (one of the itinerary guides of 3.4.11 deliverable) and visited the environmental sites of interest in Rafina.</p>		
Age: between 18-30 years old: 22% of participants; 30-45 years old: 22%; 45-60 years old: 45%; over 60 years old: 11%		Gender: 35% F, 65% M
Origin of tourists: 35% national, 65 % International		
You are:		
60% Tourist	15% Tourist professional	0% Fishing sector professional
0% Tourism consultant/officer	5% Environmental consultant/officer	
20% Other: students of maritime sector studies		

1: 0%

2: 0%

First reaction to the tour

3: 0%

4: 55% of the respondents was “satisfied”

	5: 45% of the respondents was “very satisfied”
	1: 0%
	2: 0%
Interest of the tour	3: 5% of the respondents
	4: 50% of the respondents was “satisfied”
	5: 45% of the respondents was “very satisfied”
Willingness to pay for the tour	Yes: 100% of the respondents
	No: 0% of the respondents
	30,00 €: 42% of the respondents
	50,00 €: 35% of the respondents
Price	70,00 €: 18% of the respondents
	80,00 €: 5% of the respondents
	1: 3% of the respondents
	2: 8% of the respondents
Willingness to place the activity in tourists plans	3: 12% of the respondents
	4: 17% of the respondents
	5: 60% of the respondents
Willingness to recommend the tour to friends/family/colleagues	Yes: 64% of the respondents
	No: 12% of the respondents
	Maybe: 24% of the respondents

<p>Aspects more valued/highlighted</p>	<p>Experience – based tourism activity</p> <p>Familiarity with local artisanal fishing methods</p> <p>Learning experience as for the local maritime ecosystem</p>
<p>Aspects to be improved</p>	<p>Duration of the fish trip</p> <p>German speaking staff of vessel</p> <p>In advance booking of date and place</p>
<p>Assessment of the potential supplementary activities to complete the tourism experience</p>	<p><u>Visit to the fishery port facilities: 45% interested</u></p> <p><u>Taste the fish caught in a local restaurant: 65% interested</u></p> <p><u>Recreational fishing during the trip: 75% interested</u></p> <p><u>Visit to farms and taste local products: 80% interested</u></p>
<p>Willingness to pay for them</p>	<p><u>Visit to the fishery port facilities: No</u></p> <p><u>Taste the fish caught in a local restaurant: Yes</u></p> <p><u>Recreational fishing during the trip: Yes</u></p> <p><u>Visit to farms and taste local products: Yes</u></p> <p>For all positive answers the tourists are willing to pay from 30-50€.</p>

The perception of fishermen and local partners

Fishermen were excited to have the chance to participate in TOURISMED pilot tests and adopt the fishing tourism business model, since they highly appreciated the support the project provided (planning, communication tools, pilot fish trips). They will maintain the activity and improve it in the forthcoming years, especially regarding the following points:

- English speaking staff for all the vessels
- Invite future generations to adopt the model and activate them again to the fishing sector
- Involve municipalities at a higher extend and establish fishing tourism activity a major tourism sector for their areas.
- Begin the activity from May and June, when the weather will be better and the winds calmer.

Local partners (restaurants, tourist agents and hotels) regarded the fishing tourism business model as an alternative way to bring customers and provide them innovative services. They will improve their cooperation with fishermen and work more on the aspect of establishing an all-inclusive ticket for all the involved parts (fishermen, restaurants, agents).

Main findings

- Customer Segments
 - Male tourists are more interested in fishing tourism activity
 - Invest on advertising the activity to people over 30 and even better over 45 years old
- Value Proposition
 - An all-inclusive ticket is necessary to be used for each itinerary for better communication between tourist agents, restaurants, fishermen and tourists.
- Communication and sales channels
 - Communication mechanisms should be adopted by municipalities in order to establish their areas as unique destinations for fishing tourism activity
 - Communication activities should not stop during winter months, but should be emphasized, especially to tourism markets outside Greece.
- Customer Relationship
 - Fishermen should try to keep contact with tourists already experienced fishing tourism activities in order to advertise their experience
- Key actions

- Alternative itineraries for walking experience are necessary not only for cases of bad weather, but also for family members that are not interested in fishing.
- Supplementary fish should be added to tourists' fish catch in many cases in order to provide enough fish for the family meal.
- Cooking within the vessel proved dangerous, unsafe due to way weather conditions.
- Key partners
 - Municipalities and business associations should be more engaged in promoting fishing tourism activity.

Annex I Brochures, roll-up banners, posters

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα TOURISMED

30 ΜΗΝΕΣ **6** ΧΩΡΕΣ **2,1** ΜΕ

Ιταλία • Ελλάδα • Κύπρος • Γαλλία • Αλβανία • Ισπανία

Βασίλειος Τσιλένης
 Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιά
 www.urpi.gr
 e: tsileni@urpi.gr

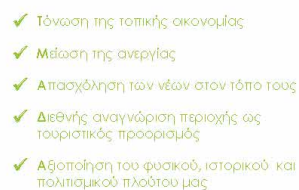
Ανάργυρις Βασιλόπουλος
 Καθηγ. ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας
 Διευ. Συμβούλος Ραφήνας-Πικερμίου
 www.avassilopoulos.gr - κιν: 6942730900

βιώσιμη αστική ανάπτυξη

TOURISMED

Project co-financed by the European
 Regional Development Fund
 Πανεπιστήμιο Πειραιά

Δημιουργούμε δεσμούς
 κοινωνίας - αγοράς - τουριστών
 σε Ραφήνα και Πικέρμι

Brief itinerary (4 hours) 40 minutes
mainia - cape Kynossoura - mainia
distance: **10 nautical miles**
fishing gear: longline and vertical jigging

17:00 departure

- 30' sailing to cape Kynossoura - sharing stories
- 10' preparation of the longlines
- 20' throwing longlines
- 90' vertical fishing - swimming around the boat (gear provided by the captain)
- 60' retrieving the longline
- 30' sailing back enjoying cold snacks and beers

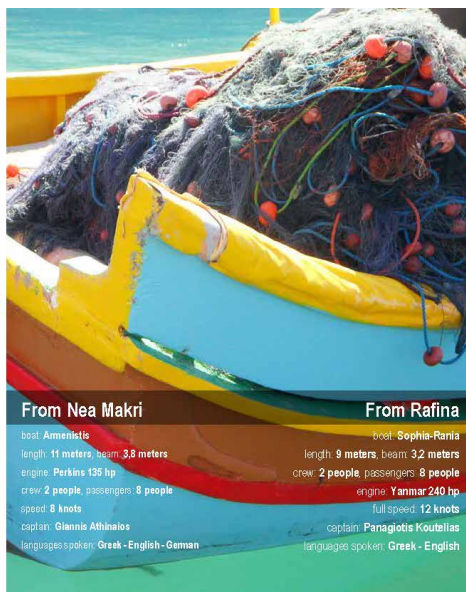
21:00 disembarkation

Long itinerary (7 hours) 70 minutes
mainia - Vardouga islands - mainia
distance: **22 nautical miles**
fishing gear: net, longline, vertical

17:00 departure

- 60' sailing to Vardouga islands - tour of the Marathon battle and Natura areas
- 30' preparation/throwing nets
- 90' vertical fishing - swimming in crystal waters
- 30' retrieving the nets at sunset
- 30' throwing the longline and start vertical fishing
- 60' retrieving the longline
- 60' sailing back enjoying cold snacks and beers

00:00 disembarkation

From Nea Makri

boat: **Amnetis**
length: **11 meters**, beam: **3.8 meters**
engine: **Perkins 135 hp**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
speed: **8 knots**
captain: **Giannis Athanasios**
languages spoken: **Greek - English - German**

From Rafina

boat: **Sophia-Rania**
length: **9 meters**, beam: **3.2 meters**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
engine: **Yanmar 240 hp**
full speed: **12 knots**
captain: **Panagiotis Koutelias**
languages spoken: **Greek - English**

Brief itinerary (4 hours) 40 minutes
mainia - fishing areas - mainia
distance: **12 nautical miles**
fishing gear: longline and jigging

06:30 departure

- 30' sailing to fishing areas - sharing stories
- 10' preparation of the longline
- 20' throwing the longline
- 120' jig fishing, swimming in Asklafos (Markes beach) and Agios Nikolas (Artemida)
- 30' retrieving the longline
- 30' sailing back - enjoying snacks

10:30 disembarkation

Long itinerary (7 hours) 70 minutes
mainia - Petalio islands - mainia
distance: **30 nautical miles**
fishing gear: longline

06:30 departure

- 60' sailing to Petalio islands - sharing stories
- 10' preparation of longlines
- 20' throwing the longline
- 120' sailing around the islands - swimming in crystal waters of isolated small beaches
- 30' retrieving the longline
- 60' sailing back enjoying cold snacks, beer and fish "meze"

13:30 disembarkation

Brochure 2 (English)

TOURISMED
αξιοπoiησις τουριστικωv υποβοηθουμένων τουρισμωv
διάρθρωση παραδοσιακών αλιευτικών σκαφωv - πρωτογενή θαλασσινά ονομαστήματα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

Καπετάνιος Παναγιώτης Κουτελιός, 6955 239185
Καπετάνιος Γιάννης Αθηνάτος, 6932 267887

Ξενοδοχείο ΑΥΡΑ (κέντρο Ραφήνας), 22940 22780
Ξενοδοχείο ΠΙΚΕΡΜΙ (Αλ.Μαραθιώνας 107), 210 6039231
Ξενοδοχείο Marathon beach (N.Μάκρη), 22940 95022

Ψαροταβέρνες στη Ραφήνα

Αγνήτης 22940 266111
Άγνητη γραμμή 22940 23356
Γαλήνη 22940 23365
Ίωσκειμ 22940 23421
Λιμένα 22940 24750
Ο Γιώργος 22940 25257
Ο Κώστας Μίκας 22940 75500
Ο Νικόλαος 22940 26190
Οι σερβίρες 22940 23556
Παλιρά Ραφήνα 22940 23395
Τα καβούρια του Ασπμάκη 22940 24551
Oceanis 22940 24292

Ψαροταβέρνες στη Νέα Μάκρη

22640 91330 Γυλιανόφει
22940 94794 Η Τρόπα

Ταξιδιωτικά πρακτορεία στη Ραφήνα

22940 29352 Douli Travel
22940 26111 Mamalis Travel
22940 26701 Καρυστία
22940 22900 Τόγιας Travel
22940 22950 Crete4u
22940 25222 SeaAirLand Travel

Βασίλειος Τσιλιβίτης
Κοιμήτης Παραδοσιακού Τουρισμού
Τμήμα Περιφερειακών Σπουδών
tsilivitis@upf.gr

Αθανάσιος Γιαννάτος
Κοιμήτης Παραδοσιακού Τουρισμού
Διρ. Ειδικού Παιδείας/Παιδαγωγικού
καρδιαν@upf.gr

Πανεπιστήμιο Πειραιά
interreg
Mediterranean
TOURISMED

Πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

μία διασκέδαστική εμπειρία στη θάλασσα

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΨΑΡΕΜΑ

Fishnet Tourism

Δημιουργούμε δεσμούς κοινωνίας - αγορές - τουριστών

Αλιεία, Εκδοχήματα, Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Αγορές, Καφέ - Bar

Μικρή διαδρομή (4 ώρες)
Λιμένα - Κάβο Κίνο (απόσταση: 10 ναυτικά μίλια)
τύπος: παραγάδι - καλέμι

17:00 αναχώρηση
18:00 πορεία με ιστορικές μέρες των Κάβο Κίνο (απόσταση: 10 ναυτικά μίλια)
19:00 προετοιμασία παραγαδιού
20:00 ρίψιμο παραγαδιού
21:00 φέρμα με καλέμι
22:00 μπάλα γύρω από το καλέμι (8-10 φορές με συσφραγισμένο καλέμι)
23:00 μπάλα γύρω από το παραγαδιό
24:00 επίσημη μετρήσιμη διαδρομή
25:00 αποβίβαση στο λιμάνι

Μικρή διαδρομή (4 ώρες)
Λιμένα - φαράγγια - λιμένα (απόσταση: 12 ναυτικά μίλια)
τύπος: παραγάδι - καλέμι

08:30 αναχώρηση
09:30 πορεία με ιστορικές μέρες των φαράγγιων
10:30 προετοιμασία παραγαδιού
11:30 ρίψιμο παραγαδιού
12:30 φέρμα με καλέμι
13:30 βουτιά στο φαράγγι (Μαρκίσιος και Αγία Νεκρά (Αγία Μαρία))
14:30 μπάλα γύρω από το παραγαδιό
15:30 επίσημη μετρήσιμη διαδρομή
16:30 αποβίβαση στο λιμάνι

Μεγάλη διαδρομή (7 ώρες)
Λιμένα - Πόρτα - Λιμένα (απόσταση: 22 ναυτικά μίλια)
τύπος: δίχτυ, παραγάδι, καλέμι

17:00 αναχώρηση
18:00 πορεία με ιστορικές μέρες των Πόρτα (απόσταση: 10 ναυτικά μίλια)
19:00 προετοιμασία παραγαδιού
20:00 ρίψιμο παραγαδιού
21:00 φέρμα με καλέμι
22:00 μπάλα γύρω από το καλέμι (8-10 φορές με συσφραγισμένο καλέμι)
23:00 μπάλα γύρω από το παραγαδιό
24:00 επίσημη μετρήσιμη διαδρομή
25:00 αποβίβαση στο λιμάνι

Μεγάλη διαδρομή (7 ώρες)
Λιμένα - Πόρτα - Λιμένα (απόσταση: 30 ναυτικά μίλια)
τύπος: παραγάδι

08:30 αναχώρηση
09:30 πορεία με ιστορικές μέρες των νησιών των Πόρτα
10:30 προετοιμασία παραγαδιού
11:30 ρίψιμο παραγαδιού
12:30 ρίψιμο παραγαδιού
13:30 βουτιά στα μαγευτικά νερά των νησιών των Πόρτα
14:30 μπάλα γύρω από το παραγαδιό
15:30 επίσημη μετρήσιμη διαδρομή
16:30 αποβίβαση στο λιμάνι

από τη Νέα Μάκρη
όνομα σκάφους: **Αρμενιστής**
μήκος: 11 μέτρα, πλάτος: 3,8 μέτρα
κινητήρας: Perkins 135 ίππων
πλήρωμα: 2 άτομα, επιβάτες: 8 άτομα
ταχύτητα: 20 κόμβοι, 8 κόμβοι
καπετάνιος: Γιάννης Αθανάσιος
γλώσσες: ελληνικό - αγγλικό - γερμανικό

από τη Ραφήνα
όνομα σκάφους: **Εσφια-Ράνια**
μήκος: 9 μέτρα, πλάτος: 3,2 μέτρα
πλήρωμα: 2 άτομα, επιβάτες: 8 άτομα
κινητήρας: Yanmar 240 ίππων
ταχύτητα: 20 κόμβοι, 12 κόμβοι
καπετάνιος: Παναγιώτης Κουτελιός
γλώσσες: ελληνικό - αγγλικό

Brochure 3 (Greek)

Sea

Sightseeing

Paleontology

RAFINA-PIKERMI
getaways

TOURISMED
EXPERIENTIAL TOURISM ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Δημιουργούμε δεξιούς Κοινωνίας - Αγροί - Τουριστών

 Αλιεία
 Εξοχή
 Έξοδος
 Επισκευές
 Αγορά
 Καφέ/Μπαρ
 Codes + Bus

Πανεπιστήμιο Πειραιά
interreg
Mediterranean
TOURISMED

Θάλασσα

Περιήσεις

Τελωνιοδραμία

ΡΑΦΗΝΑ-ΠΙΚΕΡΜΙ
αποδράσεις

ΡΑΦΙΝΑ-ΠΙΚΕΡΜΙ getaways

Rafina and Pikermi (east Athens coast) combine sea, history and environment. Even though it is mainly known as the coastal gateway to the Aegean islands, in reality it is so much more!

There are so many places one can discover, enjoy time and live a unique experience by choosing from the many different activities of experiential tourism. Routes and paths with environmental interest, tours in the traditional fish market and small restaurants, visits to historical places and landmarks and relaxation at sightseeing spots where one can enjoy the view. By choosing the area's experiential tourism, one also has the unique opportunity to combine fun with tradition, by learning first hand everything about traditional fishing.

Traditional fishing experience
Εμπειρία παραδοσιακού ψαρέματος

Pikermi Tourism

Περιβαλλοντικές διαδρομές, αλιευτική παράδοση και ιστορία, μια ανάσα από την Αθήνα!

Environmental routes and paths, fishing tradition and history, just a breath away from Athens!

ΡΑΦΙΝΑ-ΠΙΚΕΡΜΙ αποδράσεις

Η περιοχή της Ραφήνας και του Πικερμίου συνδυάζει θάλασσα, ιστορία, και περιβάλλον. Είναι πολλά περισσότερο από το σημαντικό λιμάνι, την εμπορική πόλη για το Δωδεκάνησο που δίνει γοργή πτήση.

Υπάρχουν τόσο πολλά σημεία που μπορεί να ανακαλυφθεί κανείς, να περάσει ευχάριστα τον χρόνο του και να ήρσει μια μοναδική εμπειρία επλάσσοντας μέσα από τις πολλές δραστηριότητες, βιωματικού τουρισμού που προσφέρει η περιοχή. Διαδρομές με περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, επισκέψεις σε ιστορικά μέρη, αλλά και γαλάζια σε σημεία με θέα ή ακόμη και βόλτα στην παραδοσιακή ψαροαγορά και στα μεράτια εκτεταμένα, επιλέγοντας τον βιωματικό τουρισμό της περιοχής, ο επισκέπτης έχει επίσης τη μοναδική ευκαιρία να συνδυάσει τη διασκέδαση με την παράδοση, γνωρίζοντας από πρώτο χέρι το παραδοσιακό ψάρεμα.

Pikermi fauna: a 7 million years history
Πικερμική πανίδα: ιστορία 7 εκ. ετών

Brochure 4

βιώσιμη ανάπτυξη σε Ραφήνα και Πικέρμι

αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού
διατήρηση παραδοσιακής αλιευτικής κουλτούρας • προστασία θαλάσσιου οικοσυστήματος

λίγο έξω από την Αθήνα, 15 λεπτά από το αεροδρόμιο

παραδοσιακό
ψαροκάικο

ρέμα Βαλανάρη
στο Πικέρμι

ζήστε μία αξέχαστη εμπειρία βιωματικού τουρισμού

30 ΜΗΝΕΣ **6** ΧΩΡΕΣ **2,1** ΜΕ

Ιταλία • Ελλάδα • Κύπρος • Γαλλία • Αλβανία • Ισπανία

01/02/2017 - 31/07/2019

Τσελέντης Βασίλειος Ανδρέας Βασιλόπουλος
Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιά Καθηγ. ΤΕΙ Στερέας Ελλάδας
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών Διμ. Σύμβουλος Ραφήνας-Πικερμίου

project partners

Δημιουργούμε δεσμούς
κοινωνίας - αγοράς - τουριστών

Roll-up banner 1

αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού
διατήρηση παραδοσιακής αλιευτικής κουλτούρας • προστασία θαλάσσιου οικοσυστήματος

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα TOURISMED

βιώσιμη αστική ανάπτυξη σε Ραφήνα και Πικέρμι

01/02/2017 - 31/07/2019

30 ΜΗΝΕΣ 6 ΧΩΡΕΣ 2,1 ΜΕ

Ιταλία • Ελλάδα • Κύπρος • Γαλλία • Αλβανία • Ισπανία

δανειζόμαστε εμπειρίες
αλιευτικού τουρισμού από 5
άλλες Ευρωπαϊκές χώρες

αξιοποιούμε
την παράδοσή μας με στόχο
τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη

χτίζουμε όλοι μαζί
την τουριστική ταυτότητά μας
αναδεικνύουμε τον τόπο μας

Αποτελέσματα έως το 2020

Τόνωση της τοπικής οικονομίας

Μείωση της ανεργίας

Απασχόληση των νέων στον τόπο τους

Διεθνής αναγνώριση περιοχής ως τουριστικός προορισμός

Αξιοποίηση του φυσικού, ιστορικού, πολιτισμικού πλούτου μας

Δημιουργούμε δεσμούς κοινωνίας - αγοράς - τουριστών

Διευχόμενοι

Τουρίστες

Εκδοτήρια

Ξενοδοχεία

Εστιατόρια

Καφέ-Μπαρ

Αγορά

Αλιείς

Τσελέντης Βασίλειος
Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιά
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών

Ανδρέας Βασιλόπουλος
Καθηγ. ΤΕΙ Στερέας Ελλάδας
Δημ. Σύμβουλος Ραφήνας-Πικερμίου

Interreg
Mediterranean
TOURISMED

web: tourismmed.interreg-med.eu
fb: [tourismmed.interregmed](https://www.facebook.com/tourismmed)

project partners

Προμηθεύς
prism
Dion Partners & Co
Haliplus
Valeport
CCIFA

Roll-up banner 2

ΕΘΝΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΡΑΦΗΝΑ

ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ

Τουρισμός σημαίνει

- 1 ταυτότητα περιοχής
- 2 οργανωμένο προϊόν
- 3 διεθνή προβολή

τα ελληνικά παραδοσιακά επαγγέλματα και η προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος

Μπορμπούσι
(μήκος 30 εκ., βάρος έως 1 κιλό)
καταναλώνεται με μαρινάδα και κρέμα αγγούρι, περιχύνεται με το ελαιόλαδο καλής ποιότητας.

Σοφής
(μήκος 45 εκ., βάρος έως 2 κιλά)
ψάει με μαρινάδα ή στη βλαστή της αλάς και βάλει με κρόσσια κρέμας.

Φαγκρί
(μήκος 30 εκ., βάρος έως 1 κιλό)
ψάει με κρέμα γράνα, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας.

Τσιπούρα
(μήκος 70 εκ., βάρος έως 17 κιλά)
ψάει με σκελετό κρέμας, μαρινάδα ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας.

Λιθρινί
(μήκος 75 εκ., βάρος έως 2 κιλά)
ψάει με κρέμας, ή με γράνα, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας, ή με το σκελετό κρέμας.

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

μία διασκεδαστική εμπειρία στη θάλασσα

Athens International Tourism Expo 2018

7-9 Δεκεμβρίου 2018 - Metropolitan Expo
στο διεθνή αερολιμένα "Ελευθέριος Βενιζέλος"

Βασίλειος Τσελένης
Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιά
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
tselenis@unipi.gr

Ανδρέας Βασιλόπουλος
Καθηγ. ΤΕΙ Σπέρδας Ελλάδας
Διευτ. Συμβούλος Ροφήσης Πικερμίου
vassilopoulos@vassilopoulos.gr

Πανεπιστήμιο Πειραιώς
University of Piraeus

Interreg
Mediterranean

Fishing Tourism

TOURISMED

Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Poster

Annex II Itinerary guides

TOURISMED

INFORMATION - RESERVATIONS

Geopedia SCE, +30 213 0299551, info@geopedia.gr
George Papanikolaou, geologist +30 698 4198181
Ifigeneia Skorda, oceanographer +30 694 4744946

AVRA hotel (Rafina center), +30 22940 22780
PIKERMI hotel (Marathonos Ave. 107), +30 210 6039231

Taverns (Rafina - Pikermi)	210 6038458: Gonie tou Torva (PIKERMI) 22940 23409: Nikolas good heart 22940 25688: Kala kathoumena 22940 22799: V-Burger Kaisaras: 22940 24720 Steki Grill House: 22940 24846 Grill Room Politiko: 22940 26303 Mames: 22940 77643 (PIKERMI) Kokkini Souvlaki: 210 6037900 Mia stasi edo: 22940 26665 Kikirikou: 22940 22796 (PIKERMI) Ovelistiro filon: 210 6043533 To meltemi: 22940 22901 Koutouki of Sotiria: 22943 03761 Palios anamnhseis: 22943 02511 Papatthasiou Kostas: 22940 28258 Sinantisi: 22940 28451	Cookeries in Rafina 22940 28130: Mother has cooked 694 8839692: Casserole
---------------------------------------	--	--

Travel agencies in Rafina
22940 22950: Crete4u
22940 29152: Douli Travel
22940 26701: Karistia
22940 28111: Mamalis Travel
22940 25222: SeaAirLand Travel
22940 22900: Togliis Travel

EXPERIENTIAL ECOTOURISM

WALK - DISCOVER - LEARN

A unique natural and historical tour in Rafina and Pikermi

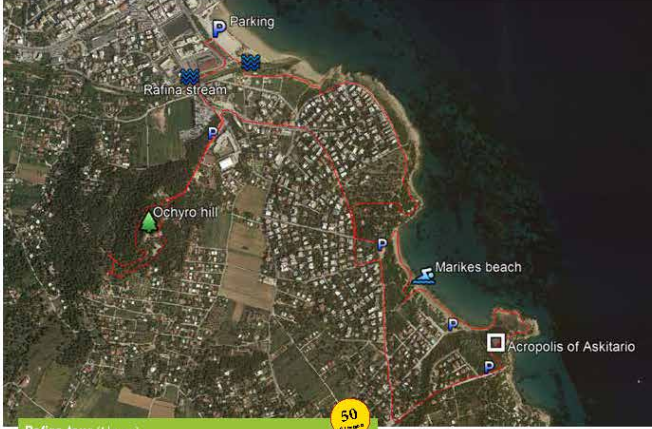
Tselenitis Vasilis
Prof. Piraeus University
Maritime department
tselenit@unipi.gr

Andreas Vassilopoulos
Prof. Sterea Ellada tech. institute
Rafina-Pikermi municipal board member
vassilopoulos@vassilopoulos.gr

University of Piraeus
Interreg
Mediterranean
TOURISMED

Project co-financed
by the European
Regional Development Fund

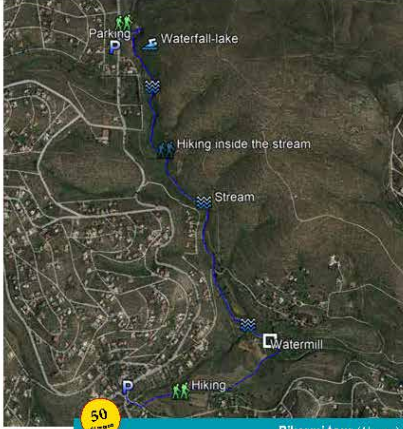
Rafina tour (4 hours)
Rafina stream → Ochyro hill - Askitario Acropolis - Marikes beach
total walking length: 4 kilometers
degree of difficulty: small

Hill «Ochiro» - World War Two German Fortress
60' Easy guided tour (2km) in a hill covered by pine trees and among the well reserved historical constructions of the German Fortress from World War Two.

Cape «Krokodilos» - Askitario Acropolis
60' Easy guided tour in the cape of Krokodilos. Walking among the Mediterranean coastal flora, learning about the human presence from the ancient years to present and enjoying the magnificent view.

Marikes Beach
60' Easy guided tour in a rare and sensitive ecosystem of Attica region. Walking on the beach and learning about Posidonia Oceanica, the beachrocks and the sand dunes.

45' Free time for a snack and swim in crystal clear blue waters.

Pikermi tour (4 hours)
Valanari Stream-waterfalls-small lakes-watermill
total walking length: 3 kilometers
degree of difficulty: medium

Start of hiking
15' Hiking up to the waterfall
20' Stop at Valanaris waterfall
20' Swimming in the lake
140' Hiking with stops in / by the stream
15' Stop in the 19th century watermill
30' Walking to the parking

End of hiking

Small note:
hiking includes walking within shallow waters of the stream.

Itinerary East Attica - Environment 3.4.11 - English

TOURISMED

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

Γεωπαίδεια ΚωλΣεπ, 213 0299551, info@geopedi.gr
Πύργος Παπανικολάου, γεωλόγος, 698 4198181
Ιφιγένεια Σκάρδα, ωκεανογράφος, 694 4744946
Ξενοδοχείο ΑΥΡΑ (κέντρο Ραφήνας), 22940 22780
Ξενοδοχείο ΠΙΚΕΡΜΙ (Λεωφ. Μαραθώνος 107), 210 6039231

Μεζεδοπωλεία (Ραφήνα-Πικέρμι)

210 6038458 Η γυνιά του Τσίβα (Πικέρμι)
22940 23409 Η καλή καρδιά του Νικόλα
Μπαρμπα Βαγγος 22940 29129
Το σουβλάκι του Μάριου 22940 28436
Καίσαρας 22940 24720

Μαγειρεία στη Ραφήνα

22940 28130 Η μαμά μαγειρεύει
694 8839692 Κατσάρολα

Ταξιδιωτικά πρακτορεία στη Ραφήνα

22940 29152 Douli Travel
22940 28111 Marmalis Travel
22940 26701 Καρυστία
22940 22900 Τόγας Travel
22940 22950 Creta4u
22940 25222 SeaAirLand Travel

Βασίλειος Τσολέντης
Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιά
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
tsolentis@unipi.gr

Ανδρέας Βασιλάδου
Καθηγ. ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας
Διευθ. Μουσείου Ραφήνας Πειραιά
vasilikroulos@anvasilikroulos.gr

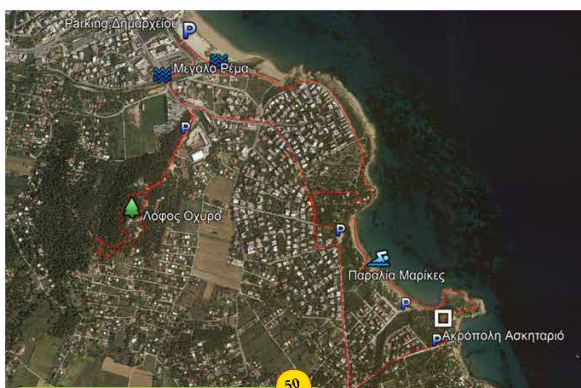
Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο
από το Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΠΑΤΩ - ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ - ΜΑΘΑΙΝΩ

Μια μοναδική περιήγηση στη φύση και την ιστορία Ραφήνας και Πικερμίου

στη Ραφήνα (4 ώρες)

Μεγάλο Ρέμα - Οχυρό - Ασκηταριό - Μορίκες
απόσταση πεζοπορίας 4 χιλιόμετρα
βαθμός δυσκολίας μικρός

Λόφος Οχυρό - Οχυρωματικό έργο Β' Παγκοσμίου Πολέμου

60' Εύκολη περιήγηση (21km) στον πενκάφυτο λόφο και παρατήρηση οχυρωματικών έργων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου

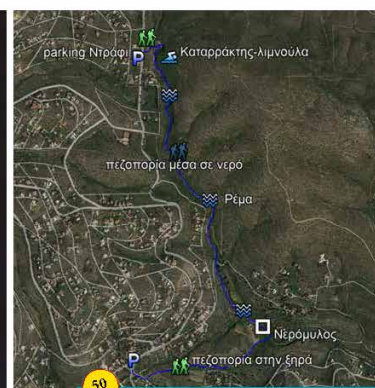
Ακρωτήριο Κροκάδαλος - Ακρόπολη Ασκηταριού

60' Εύκολη Περιήγηση (11km) στο ακρωτήριο «Κροκάδαλος». Παρατήρηση του προϊστορικού οικισμού Ασκηταριού, της στημένης ερημής μοναχού, των πολυβολίων Β' Παγκοσμίου Πολέμου και ενημέρωση για την μεσογειακή βλάστηση. Πανοραμική θέα στον κόλπο Ευβοϊκό.

Παραλία Μορίκες

60' Εύκολη περιήγηση (11km) και παρατήρηση του ελαιόθρου οικοσυστήματος που φιλοξενείται στην παραλία. Ενημέρωση για την Ποσειδωνία, τον ακέλιθο και τους αμμόλοφους.

45' Ελεύθερος χρόνος στην παραλία για αναψυχή, μπάνιο.

στο Πικέρμι (4 ώρες)

Ρέμα Βολανάρη - καταρράκτες - λιμνοίλες - νερόμυλος
απόσταση πεζοπορίας 3 χιλιόμετρα
βαθμός δυσκολίας μεσαίος

Έναρξη εξοπλιστικής διαδρομής

15' Πεζοπορία μέχρι τον καταρράκτη
20' Καταρράκτης Βολανάρη
20' Μπάνιο στη λιμνοίλα
140' Πεζοπορία με στάσεις μέσα ή δίπλα στο ρέμα
15' Νερόμυλος 19ου αιώνα
30' Διαδρομή μέχρι χώρο στάθμευσης

Λήξη εξοπλιστικής διαδρομής

Σημείωση:
τμήμα της πεζοπορίας γίνεται μέσα σε νερό

Itinerary East Attica - Environment 3.4.11 – Greek

From Rafina

boat: **Sophia-Rania**
length: **9 meters**, beam: **3,2 meters**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
engine: **Yanmar 240 hp**
full speed: **12 knots**
captain: **Panagiotis Koutelias**
languages spoken: **Greek - English**

Brief itinerary (4 hours)
marina - fishing areas - marina
distance: **12 nautical miles**
fishing gear: longline and jigging

06:30 departure
30' sailing to fishing areas - sharing stories
10' preparation of the longline
20' throwing the longline
120' jig fishing, swimming to Askaniar (Monks beach) and Agios Nikolaos (Artemida)
30' retrieving the longline
30' sailing back - enjoying snacks
10:30 disembarkation

Long itinerary (7 hours)
marina - Pelagos islands - marina
distance: **30 nautical miles**
fishing gear: longline

06:30 departure
60' sailing to Pelagos islands - sharing stories
10' preparation of longlines
20' throwing the longline
120' sailing around the islands swimming in crystal waters of isolated small beaches
30' retrieving the longline
60' sailing back enjoying cold snacks, beer and fish "meze"
13:30 disembarkation

From Nea Makri
boat: **Amnietitis**
length: **11 meters**, beam: **3,8 meters**
engine: **Perkins 135 hp**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
speed: **8 knots**
captain: **Giannis Athinaios**
languages spoken: **Greek-English-German**

Brief itinerary (4 hours)
marina - cape Kynosoura - marina
distance: **10 nautical miles**
fishing gear: longline and vertical jigging

17:00 departure
30' sailing to cape Kynosoura - sharing stories
10' preparation of the longlines
20' throwing longlines
50' vertical fishing swimming around the boat (gear provided by the captain)
60' retrieving the longline
30' sailing back enjoying cold snacks and beers
21:00 disembarkation

Long itinerary (7 hours)
marina - Verdugia islands - marina
distance: **22 nautical miles**
fishing gear: net, longline, vertical

17:00 departure
60' sailing to Verdugia islands - tour of the Marathon battle and Natura areas
30' preparation/throwing nets
50' vertical fishing, swimming in crystal waters
30' retrieving the nets at sunset
30' throwing the longline and start vertical fishing
60' retrieving the longline
60' sailing back enjoying cold snacks and beers
00:00 disembarkation

Fishing Tourism
Tradition and Greek Professions and the Protection of the Marine Eco-system

In Rafina and Nea Makri, those two fishing villages of the 1930s, one can still find today the traditional occupation of fishing, whereby fishermen use methods and techniques that the previous generations have bequeathed to the next ones. The picturesque harbours, the fishing boats, the fishing nets and lines, and even more so the stories, the experience and the enthusiasm of the fishermen, all of these are part of a unique experience.

After having a great tour long the beautiful seafloor waters of the eastern coast of Attica, we will prepare the fishing equipment, we will travel to virgin places, we will cast the fishing lines and we will dive into the sea while waiting for the time when we should pick up the lines and the catch.

During the return trip, as we will be hungry, we will visit one of the local taverns. We will give them our catch and will have the pleasure of tasting traditional recipes. Those recipes of grilled or panfried delicacies, together with the stories associated with them, will be the best way to finish our day.

Greece is a country surrounded by sea, and seafood goes back for centuries, as a main dish, a starter or meze. When there is such abundance of fish, this is always cause for celebration, as is the case with the "sardine feast" organized every year in Rafina by the Fishermen's Association.

Participate in a life experience, together with Captain Panagiotis (in Rafina) and Captain Giannis (in Nea Makri), both very experienced fishermen.

Tradition is combined with entertainment and the result is an unforgettable life experience for people of all ages.

INFORMATION - RESERVATIONS

Captain Panagiotis Koutelias, +30 6955 239185
Captain Giannis Athinaios, +30 6932 267887

AVRA hotel (Rafina), +30 22940 22780
PIKERMI hotel (Pikermion), +30 210 6039231
MARATHON BEACH hotel (Nea Makri), +30 22940 95022

(country tel. code +30)

Fish taverns in Rafina

Aghanti 22940 26411
Agoni grammis 22940 23356
Galini 22940 23365
Giorgos 22940 25257
Ioakeim 22940 23421
Kavounia of Asimakis 22940 24551
Umeni 22940 24750
Ntalias 22940 26190
Oceanis 22940 24292
O kalos o mylos 22940 75500
Palia Rafina 22940 23395
Seirines 22940 23556

Fish taverns in Nea Makri

22940 91330 Gyaliskari
22940 94794 Trata

Travel agencies in Rafina

22940 22950 Crete4u
22940 29152 Douli Travel
22940 26701 Karista
22940 28111 Marmalis Travel
22940 25222 SeaAirLand Travel
22940 22900 Togias Travel

EXPERIENTIAL TOURISM

an amazing experience on board

TRADITIONAL FISHING

Fishing Tourism

Departures from Rafina and Nea Makri

Vasilis Tselentis
Prof. Piraeus University
Maritime department
tselentis@unipi.gr

Andreas Vassiliopoulos
Prof. Steria Ellada tech. institute
Rafina-Piraeus municipal board member
vassiliopoulos@vassiliopoulos.gr

Itinerary – Fish trips in East Attica 3.4.11 – English

από τη Ραφήνα

άνωμα σκόρπος: 1.500 μ. (από 1.500 μ. έως 1.500 μ.)
μήκος: 8 μέτρα, πλάτος: 3,2 μέτρα
πλάτος: 2 άτομα, επιβάτες: 8 άτομα
καπτείνος: 240 κίπων
ταχύτητα: 12 κίβωτοι
καπτείνος: Παναγιώτης Κουτελιάς
γλώσσες: ελληνικά - αγγλικά

Μικρή διαδρομή (4 ώρες)
Λιμάνι - παραθαλάσσιο - λιμάνι
απόσταση: 12 ναυτικά μίλια
τύπος: παραγάδι - καβέλι

- 30' πορεία με ιστορίες μέχρι τους παραθαλάσιους
- 10' προετοιμασία παραγαδιού
- 20' ριζύμι παραγαδιού
- 120' ψάρεμα με καβέλι
- βραβείο σε Ασημένιο (Μαρίνα) και Άγιο Νικόλα (Αρμάδα)
- 30' μάζευμα του παραγαδιού
- 30' επιστροφή με κρού σπακ
- 10:30 αποβίβαση στο λιμάνι

Μεγάλη διαδρομή (7 ώρες)
Λιμάνι - Πεταλίοι - λιμάνι
απόσταση: 30 ναυτικά μίλια
τύπος: παραγάδι

- 06:30 αναχώρηση
- 60' πορεία με ιστορίες μέχρι τα νησιά των Πεταλίων
- 10' προετοιμασία παραγαδιού
- 20' ριζύμι παραγαδιού
- 120' ψάρεμα των νησιών
- βραβείο στο μαγευτικό νερό των νησιών
- 30' μάζευμα του παραγαδιού
- 60' επιστροφή με κρού σπακ και μπαρ
- 13:30 αποβίβαση στο λιμάνι

από τη Νέα Μάκρη

άνωμα σκόρπος: Αρμενιάτης
μήκος: 11 μέτρα, πλάτος: 3,8 μέτρα
καπτείνος: Perkins 135 κίπων
πλάτος: 2 άτομα, επιβάτες: 8 άτομα
ταχύτητα: 8 κίβωτοι
καπτείνος: Γιάννης Αθηνόπουλος
γλώσσες: ελληνικά - αγγλικά - γερμανικά

Μικρή διαδρομή (4 ώρες)
Λιμάνι - Κάδος Κυνουρού - λιμάνι
απόσταση: 10 ναυτικά μίλια
τύπος: παραγάδι - καβέλι

- 17:00 αναχώρηση
- 30' πορεία με ιστορίες μέχρι τον Κάδο Κυνουρού
- 10' προετοιμασία παραγαδιού
- 20' ριζύμι παραγαδιού
- 30' ψάρεμα με καβέλι
- μπαρ νάου από το καβέλι (βραβείο μαγειρικής/αποτίμησης)
- 60' μάζευμα του παραγαδιού
- 30' επιστροφή με κρού σπακ
- 21:00 αποβίβαση στο λιμάνι

Μεγάλη διαδρομή (7 ώρες)
Λιμάνι - νησιά Βερδούνη - λιμάνι
απόσταση: 22 ναυτικά μίλια
τύπος: δόχη, παραγάδι, καβέλι

- 17:00 αναχώρηση
- 60' πορεία μέχρι τις βραχονησίδες Βερδούνη με παραγωγή της μόδας Μαροκανά και ένδυσης στη ζωή, Natura
- 30' προετοιμασία / ριζύμι δόχης
- 30' ψάρεμα με καβέλι, μπαρ στο παραθαλάσσιο
- 30' σήμα των δόχων με τη δύση του ήλιου
- 30' ριζύμι παραγαδιού και ψάρεμα με καβέλι
- 60' σήμα του παραγαδιού
- 60' επιστροφή με κρού σπακ και μπαρ
- 00:00 αποβίβαση στο λιμάνι

TOURISMED

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

Καπετάνιος Παναγιώτης Κουτελιάς, 6955 239185
Καπετάνιος Γιάννης Αθηνόπουλος, 6932 267887

Ξενοδοχείο ΑΥΡΑ (Ραφήνα), 22940 22780
Ξενοδοχείο ΠΙΚΕΡΜΙ (Ραφήνα), 210 6039231
Ξενοδοχείο Marathon beach (Ν.Μάκρη), 22940 95022

Ψαροταβέρνες στη Ραφήνα	Ψαροταβέρνες στη Νέα Μάκρη
Αγκάντι 22940 26411	22940 91330 Πυλίσκαρι
Άγιοι γραμμή 22940 23356	22940 94794 Η Τράτα
Παλιή 22940 23365	
Ιωακείμ 22940 23421	
Λιμνί 22940 24750	
Ο Γιώργος 22940 25257	22940 29152 Douli Travel
Ο Κάλος Μύλος 22940 75500	22940 28111 Marmalis Travel
Ο Ντάλλας 22940 26190	22940 26701 Καρυστία
Οι σεφίτες 22940 23556	22940 22900 Τόγιας Travel
Παλιή Ραφήνα 22940 23395	22940 22950 Crete4u
Τα καβούρια του Ασημάκη 22940 24551	22940 25222 SeaAirland Travel
Oceanis 22940 24292	

Βασίλειος Τσελένιτης
Καθηγ. Πανεπιστημίου Πειραιώς
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
tseleni@unipi.gr

Ανδρέας Βασιλόπουλος
Καθηγ. ΤΕΙ Σερρών Ελλάδας
Δρ. Συμμετοχή: Ραφήνα/Πειραιώς
vasilopoulos@vasilopoulos.gr

Interreg
Mediterranean
TOURISMED

Πανεπιστήμιο Πειραιώς
University of Piraeus
Πρόγραμμα συνεργειοποιούμενο
από το Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

μία διασκεδαστική εμπειρία στη θάλασσα

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΨΑΡΕΜΑ

Fishina Tourism

αναχωρήσεις από Ραφήνα και Νέα Μάκρη

Excursions from Zea port

boat: Valantis Rallis
length: 8,6 meters, width: 3,26 meters
crew: 2 persons, passengers: 8 persons
engine: IVECO 80 hp
full speed: 8 knots
captain: Loukas Rallis
languages spoken: Greek - English

boat: Timios Stavros
length: 6,76 meters, width: 2,4 meters
crew: 1 person, passengers: 6 persons
engine: Perkins 40 hp
full speed: 7 knots
captain: George Viliotis
languages spoken: Greek - English

ALTERNATIVE ROUTES - TOURIST CHOICES

fishing type: static nets - longline - jigging

50€ per person
80€ per person

- 1 Zea port – Flies at Aliki (11 nautical miles) duration 4 hours
- 2 Zea port – Peristera at Salamina isl. (11 nautical miles) duration 4 hours
- 3 Zea port – Vagia at Aegina (11 nautical miles) duration 4 hours
- 4 Zea port – Kalamonsi at Flies (11 nautical miles) duration 4 hours
- 5 Zea port – Kaki Vigla at Salamina (11 nautical miles) duration 4 hours
- 6 Zea port – Agisti (20 nautical miles) duration 7 hours

LONGLINE
A long line called the main line (20m) with baited hooks at intervals of 5m
Commonly caught species
Sargo, red pandora, white sea bream, red porgy, white grouper, mackerel

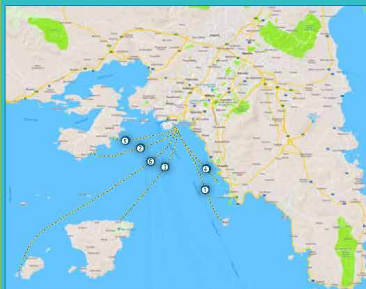
STATIC NETS
A large net with weights and corks is stretched in a path
Commonly caught species
red mullet, yellowmouth barracuda, bull fish, octopus and squid

JIGGING
A fishing line with jigs and baits used at various depths of waters
Commonly caught species
red pandora, white sea bream, common sea bream, white grouper

TOURISMED

6 majestic sea trips at Saronic gulf

Boat routes are determined in agreement with the passengers. The captain has the right to cancel or change them without notice, depending on weather conditions. The trip is confirmed by phone 12 hours before departure.

TOURISMED

TOURISMED

Fishing Tourism

Traditional Greek Professions and the Protection of the Marine Eco-system

Fishing tourism is a new form of thematic tourism, but at the same time is considered experiential. Fun is one part, but education is another, as the group learns about traditional fishing techniques, listens to fishermen stories and at the end of the day enjoys a splendid dinner at one of the many little taverns of the area always using their own fish «catch».

At the same time, fishing tourism is an alternative income for the professional fishermen, contributing to the fight against over fishing and thus protecting the sea ecosystems.

In Greece, the European project TOURISMED sets a complete frame of actions, supporting local fishermen at South and East coast of Attica, helping them to adopt fishing tourism as complementary profession.

The success is that tradition meets fun and becomes an unforgettable lifetime experience for kids and adults, while at the same time protects the fish, that day by day reduce in number.

TOURISMED

TOURISMED

TOURISMED

INFORMATION - RESERVATIONS

+30 6944 348679, Captain Loukas Rallis
+30 6944 348679, Captain George Viliotis

Vasilis Tselentis
Prof. Piraeus University
Maritime department
tselentis@unipi.gr

Πανεπιστήμιο Πειραιώς
University of Piraeus

Fishing Tourism

Interreg
Mediterranean

TOURISMED

Project co-financed by the European Regional Development Fund

a pleasant adventure in the sea
THE TRADITIONAL FISHING

departures from Zea port

EXPERIENTIAL TOURISM

Itinerary Fish trips in South Attica 3.4.11 - English

Εξορμήσεις από τη μαρίνα της Ζέας

Διάρκεια: 8.6 μέτρα, πλάτος: 3.26 μέτρα, πλάτος: 2.4 μέτρα, μήκος: 2.2 μέτρα, επιβάτες: 8 άτομα, κινητήρας: IVECO 80 ίππων, ταχύτητα: 8 κόμβοι, καπετάνιος: Λουκάς Ράλλης, γλώσσες: ελληνικά - αγγλικά

Διάρκεια: 8.75 μέτρα, πλάτος: 2.4 μέτρα, μήκος: 2.4 μέτρα, επιβάτες: 40 άτομα, κινητήρας: Perkins 40 ίππων, πλάτος: 1 άτομο, ταχύτητα: 6 κόμβοι, καπετάνιος: Γιώργος Βιλιώτης, γλώσσες: ελληνικά - αγγλικά

6 μαγευτικές διαδρομές στο σαρωνικό κόλπο

Οι διαδρομές πραγματοποιούνται σε συμφωνία με τους επιβάτες, αλλά ο καπετάνιος διατηρεί το δικαίωμα να τις ακυρώσει ή μεταβάλει χωρίς προειδοποίηση, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Η αναχώρηση επιβεβαιώνεται τηλεφωνικά 12 ώρες πριν.

Fishing Tourism

Η ελληνική παραδοσιακή επαγγελματική ή προαμαρτική ψαριά αποτελεί μια νέα μορφή τουρισμού, όπου παρά από τη διασκέδαση, η παρά μπορεί να γνωρίσει τις τεχνικές του παραδοσιακού ψαρέματος, να συναντήσει με έμπειρους ψαράδες και στο τέλος της ημέρας να απολαύσει ένα υπέροχο τραπέζι σε ένα από τα ταβερνάκια της περιοχής, με τη δική της «ψαριά», εκείνη που μάζεψε.

Παράλληλα αποτελεί και μία εκπαιδευτική δραστηριότητα για τους επαγγελματίες ψαράδες, συμβάλλοντας έτσι στην κατεύθυνση της υπεραξίας και στην προστασία του θαλασσιού οικοσυστήματος.

Στη χώρα μας, το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα TOURISMED θέτει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δράσεων, υποστηρίζοντας τους τοπικούς ψαράδες της Νότιας και Ανατολικής Αττικής και βοηθώντας τους να υποστηρίξουν τον αλιευτικό τουρισμό.

Έτσι, η παράδοση συναντά τη διασκέδαση και γίνεται μία αξέχαστη βιωματική εμπειρία για μικρούς και μεγάλους, προστατεύονται όμως και τα ιχθυοπαραστάματα που διαρκώς στην εποχή μας μειώνονται.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

τύπος ψαρέματος: δίχτυα - παραγάδι - καβέτη

50€

από 1 άτομο

80€

από 2 άτομα

1. Λιμάνι Ζέας – Φαλιές Αττικής (11 ναυτικά μίλια) διάρκεια 4 ώρες
2. Λιμάνι Ζέας – Περατέρα Σαλαμίνος (11 ναυτικά μίλια) διάρκεια 4 ώρες
3. Λιμάνι Ζέας – Βόγια Αίγινας (11 ναυτικά μίλια) διάρκεια 4 ώρες
4. Λιμάνι Ζέας – Καταμαχιστή Αττικής Φαλιές (11 ναυτικά μίλια) διάρκεια 4 ώρες
5. Λιμάνι Ζέας – Κρήνη Βόγια Σαλαμίνος (11 ναυτικά μίλια) διάρκεια 4 ώρες
6. Λιμάνι Ζέας – Αγία Σοφία (20 ναυτικά μίλια) διάρκεια 7 ώρες

ΠΑΡΑΓΑΔΙ
Μια περικοπή μήκους περίπου 2 μέτρα με ένα δίκτυο συνδεδεμένο από ξύλο.

Συνθήκες υλοποίησης: αυγιά, κάρφια, καπνός, φαγάρι, σκαρβέλι, σαρδέλα, σκουρί.

ΣΤΑΤΗΡ ΔΟΤΗΤΑ ΘΥΣΙΩΝ
Ένα μεγάλο δοχείο με θαλάσσιο και γλυκό σάλιο και κρύο νερό.

Συνθήκες υλοποίησης: μπαρμπούσι, λούτσος, γέφυ, γροιάδι, καλαμάρι.

ΚΑΒΕΤΗ - ΚΑΒΕΤΗ - ΣΥΡΤΗ
Μια περικοπή με βαρίδι και δόλωμα, σκαρβέλι, σαρδέλα, σκουρί, σαρδέλα, σκουρί.

Συνθήκες υλοποίησης: λούτσος, σαρδέλα, σκουρί, σαρδέλα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

6944 348679, Καπετάνιος Λουκάς Ράλλης
6944 348679, Καπετάνιος Γιώργος Βιλιώτης

Βασίλης Τσιλινής
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς
Τμήμα Ναυτιλίας και Ναυτιλιακών Σπουδών
tsilini@up.edu.gr

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΨΑΡΕΜΑ

Μια διασκεδαστική εμπειρία στη θάλασσα.

αναχωρήσεις από τη Μαρίνα της Ζέας

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Itinerary Fish trips in South Attica 3.4.11 - Greek

Annex III Videos - spots

Spots:

1. A fishing day: <https://www.youtube.com/watch?v=V1OE8ZseLu8>
2. The experience: <https://www.youtube.com/watch?v=3tsHbdynqvM>
3. What is Tourismmed: <https://www.youtube.com/watch?v=RzD6vKCpaWU>
4. Valanaris stream: https://www.youtube.com/watch?v=USwoqnk_mLw

Virtual Reality videos - spots:

1. Fishing Trip: <https://www.youtube.com/watch?v=kPvln9jMmv8&index=2>
2. Fishing with Longline: <https://www.youtube.com/watch?v=0D6zaOMs6Rc&index=3>
3. Diving in Rafina's marinas: <https://www.youtube.com/watch?v=OajbLS7-HPo>
4. Fishing - Dropping net: https://www.youtube.com/watch?v=0_Jw8g68erI&index=4
5. Fishing - Gathering net): <https://www.youtube.com/watch?v=URgP06PSzMw&index=5>
6. Rafina Port Tour: <https://www.youtube.com/watch?v=D0jJpwwfAPQ>
7. Religious Tour: <https://www.youtube.com/watch?v=jnuDOcc0vU&index=8>
8. German fortifications: <https://www.youtube.com/watch?v=GIYvooTM5Uw>
9. Folklore museum (Triglia House):
<https://www.youtube.com/watch?v=30xGoIKPawo&index=9>

Annex IV Virtual Reality technology

Annex V newspapers

Newspaper 1, EKFRASI (October 2018)

Annex VI Interpretative panels

EXPERIENTIAL TOURISM

TRADITIONAL FISHING

amazing fishing experience on board
amazing eating experience in the tavern
amazing learning experience for a lifetime

ask for **information** here

Departures from **Rafina** and **Nea Makri**

From Rafina

boat: **Sophia-Rania**
length: **9 meters**, beam: **3,2 meters**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
engine: **Yanmar 240 hp**
full speed: **12 knots**
captain: **Panagiotis Koutellas**
languages spoken: **Greek - English**

Brief itinerary (4 hours)
distance: 12 nautical miles
fishing gear: longline and jigging
17 10:30 departure
30 sailing to fishing areas - sharing stories
50 preparation of the longline
70 releasing the longline
120 (jg) fishing - returning to Rafina (Shark's head) and Agios Nikolaos (Shark's head)
30 releasing the longline
50 sailing back - enjoying snacks
12:30 disembarkation

Long itinerary (7 hours)
distance: 16 nautical miles
fishing gear: longline
17 10:30 departure
60 sailing to fishing areas - sharing stories
80 preparation of the longline
100 releasing the longline
120 sailing around the islands
150 swimming in crystal waters of isolated small beaches
30 releasing the longline
60 sailing back enjoying cold drinks, beer and fish soup
12:30 disembarkation

From Nea Makri

boat: **Armenis**
length: **11 meters**, beam: **3,8 meters**
engine: **Perkins 135 hp**
crew: **2 people**, passengers: **8 people**
speed: **8 knots**
captain: **Giannis Athinaios**
languages spoken: **Greek - English - German**

Brief itinerary (4 hours)
distance: 10 nautical miles
fishing gear: longline and vertical jigging
17 10:30 departure
30 sailing to Cape Kymissos - sharing stories
50 preparation of the longline
70 releasing the longline
90 vertical fishing - swimming around the boat (gear provided by the captain)
110 releasing the longline
30 sailing back enjoying cold drinks and beer
12:30 disembarkation

Long itinerary (7 hours)
distance: 22 nautical miles
fishing gear: net, longline, vertical
17 10:30 departure
60 sailing to Kymissos Islands - tour of the Magdalen Sulfur and Natura areas
70 release and swimming net
90 vertical fishing - swimming in crystal waters
30 releasing the net at sunset
70 releasing the longline and start vertical fishing
90 releasing the longline
110 sailing back enjoying cold drinks and beer
12:30 disembarkation

Red mullet (jg) length 50cm, max weight 30g)
red fish with red head, one of the most famous sea delicacies

Longline (jg) length 50cm, max weight 30g)
fish with a dark line on the tail fin and tiny mouth

Red porgy (jg) length 50cm, max weight 30g)
red fish found in deep waters (150-200 m)

Departure from Rafina
At 24.00000 N - 26.00000 E

Blue head bass (jg) length 70cm, max weight 120g)
gray silver fish with a dark bar on the base of the gill and a golden area between the eyes, rich in Omega-3 fatty acids

Red panderia (jg) length 70cm, max weight 30g)
pinkish fish rich in Omega-3 fatty acids

Project co-financed by the European Regional Development Fund

Panel

Tourist agent Karystia Travel

Tourist agent Anna Douli

Tourist agent Sea Air Land Travel

Tourist agent Togias Travel

Tourist agent Mamalis Travel

